

БАТЛАВ
АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Л.БАЯРСАЙХАН

СУМДЫН САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД
ДОТООД ХЯНАЛТ ХИЙХ УДИРДАМЖ

2024 оны 08 дугаар сарын 29-ний өдөр

Зорилго.

1. Төрийн сангийн нэгжүүд үйл ажиллагаандаа хууль, журам зааврыг мөрдөж, өдөр тутмын үйл ажиллагааг шат шатанд нь зохих хяналттайгаар явуулж байгаа эсэхийг магадлан, төрийн сангийн үйл ажиллагаанд эрсдлийн үнэлгээ хийж цаашид гарч болох эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах, зөвлөн туслах, үйл ажиллагааг сайжруулах
2. Сумдын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээг журмын дагуу төлөвлөж буй эсэх, батлагдсан төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагаа, гүйцэтгэлийг хууль журмын дагуу зохион байгуулж байгаа эсэх, төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг сайжруулахад оршино.

Хийгдэх хугацаа

№	Хамрагдах хугацаа	Хамрагдах сумд	Хяналт хийх албан тушаалтан	Хяналтад хамрагдах ажилтан
1	2024.09.03	Гурвансайхан	<ul style="list-style-type: none"> ХБТХОХ-ийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ж.Уянга, ХБТХОХ-ийн ОНХС хариуцсан мэргэжилтэн-О.Отгонжаргал Ерөнхий нягтлан бодогч-С.Адъяасүрэн, Нягтлан бодох бүртгэлийн мэргэжилтэн-Г.Мөнхбаясгалан, Төрийн сангийн дотоод хяналт хариуцсан мэргэжилтэн-Ц.Даваа, Төлбөр тооцооны мэргэжилтэн-М.Янжиндолгор ХААГ-ын дарга Б.Адъяасүрэн ХААГ-ын мэргэжилтэн М.Бат-Эрдэнэ	Сумдын Засаг дарга, Засаг даргын орлогч, Орон нутгийн төсвийн шууд захирагч, нягтлан бодогч, нярав, Сумын санхүүгийн албаны дарга, төлбөр тооцоо хариуцсан мэргэжилтэн
2	2024.09.04	Өлзийт		
3	2024.09.05	Хулд		
4	2024.09.06	Луус		
5	2024.09.09	Дэлгэрцогт		
6	2024.09.10	Дэрэн		
7	2024.09.11	Цагаандэлгэр		
8	2024.09.12	Говь-Угтаал		
9	2024.09.13	Баянжаргалан		
10	2024.09.16-17	Сайнцагаан		

Дотоод хяналтаар хийгдэх ажил:

1.Төрийн сангийн төлбөр тооцооны талаар

№	Үзүүлэлт	Хариуцах мэргэжилтэн
1	Тухайн жилийн батлагдсан төсөв нь ИТХ-ын тогтоол, Засаг даргын баталсан сар, улирлын хуваарь, төсвийн төлөвлөлтийн программаас тулган шалгах (ИТХ, ЗДТГазар)	Г.Мөнхбаясгалан

2	Төсвийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, үнэт цаасны төлбөр тооцооны журмын хэрэгжилт, үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой орлого	Г.Мөнхбаясгалан
3	Олгосон санхүүжилтийг батлагдсан төсвийн хуваарь, санхүүжилт олгосон баримт болон Засгийн газрын санхүүгийн удирдлага мэдээллийн системийн бүртгэлийн бичилттэй тулган шалгах	С.Адъяасүрэн
4	Орон нутгийн ерөнхий орлогын баримтын бүрдүүлэлт	С.Адъяасүрэн
5	Төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг нэгтгэлийн программ болон байгууллагын мэдээтэй тулган шалгах	С.Адъяасүрэн
6	Нэмэлт төсвийн эрх нээсэн холбогдох материал тулган шалгах	Ц.Даваа
7	Төсөвт байгууллагуудын хувийн хэргийн бүрдэлт	М.Янжиндолгор
8	Идэвхгүй болгох хүсэлтийг баталгаажуулсан эсэх	Ц.Даваа
9	Цаасан суурьт гарын үсгийн баталгааны маягыг эрхийн бүртгэлийн сан систем дэх баримт бичиг болон дансны тохиргоотой тулгах	Ц.Даваа, М.Янжиндолгор
10	Эрхийн бүртгэлийн сан систем дэх хэрэглэгчийн эрхийн тохиргоог тулган шалгах	Ц.Даваа, М.Янжиндолгор
11	Арилжааны банк дахь бэлэн мөнгөний дансанд хяналт тавьж шаардлагагүй дансыг хаалгах	М.Янжиндолгор
12	Цахим архивыг журамд заасан хугацаанд, И хуулга системийн дансны хуулгатай тааруулж архив үүсгэсэн байдал	М.Янжиндолгор
13	Төрийн сангийн удирдлагын цахим системд хийгдсэн цахим гүйлгээний хяналтыг хэрэгжүүлэх	Ц.Даваа, М.Янжиндолгор
14	Хориглосон орлого бууруулах гүйлгээний хяналт	Ц.Даваа
15	2023 оны зөвлөмжийн хэрэгжилт	Ц.Даваа, М.Янжиндолгор

2. Орон нутгийн төсөвт байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн талаар

1	Шилэн дансны хэрэгжилт	Г.Мөнхбаясгалан
2	Аудитын зөвлөмжийн хэрэгжилт, зөвлөмжийн дагуу хийж буй ажил	С.Адъяасүрэн
3	Нягтлан бодох бүртгэл, анхан шатны баримт бүрдүүлэлт	С.Адъяасүрэн, Ц.Даваа
4	Өр, авлага барагдуулалтын талаар хэрэгжүүлж буй ажил	С.Адъяасүрэн, Ц.Даваа
5	Цалин тогтоомж, ТАЦНС-ийн хяналт /ТАХНС-д нэвтэрч байгаа албан тушаалтан нууцын баталгаатай эсэх/	С.Адъяасүрэн, Ц.Даваа
6	Хоршоо хөгжүүлэх сан	Ж.Уянга
7	Орон нутгийн хөгжлийн сан	Ж.Уянга, О.Отгонжаргал
8	Мал хамгаалах сан /хандив тусламж зарцуулалт/	С.Адъяасүрэн
9	ТБОНӨХБАҮХ тухай хууль, дагалдан гарсан журмын хэрэгжилт	Б.Адъяасүрэн М.Бат-Эрдэнэ

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

ГУРВАНСАЙХАН СУМЫН ТӨРИЙН САН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН
 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД 2024 ОНД ХИЙГДСЭН ДОТООД ХЯНАЛТЫН ЗӨВЛӨМЖ

ЭР/АН. 09.16

Д/д	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл	Өгсөн зөвлөмж
1	Тухайн жилийн батлагдсан төсөв нь ИТХ-ын тогтоол, Засаг даргын баталсан сар, улирлын хуваарь, төсвийн төлөвлөлтийн программаас тулган шалгах (ИТХ, ЗДТГазар)	Сумын ИТХ-ын 2023.12.18-ны өдрийн № 88 тогтоолоор баталсан бөгөөд 2024.06.07-ны өдрийн № 105 тогтоолоор төсөвт өөрчлөлт оруулан дахин баталсан.	
2	Төсвийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, үнэт цаасны төлбөр тооцооны журмын хэрэгжилт, үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой орлого	ОН орлогод 891,670.7 мянган төгрөгийн төлөвлөгөөтэйгээс 1,050,449.2 мянган төгрөгийн 100 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. 12 төрлийн орлогоос 1 нэр төрлөөр тасарсан байна. Төсөвт байгууллагад олгох санхүүжилт 1,152,284.7 мянган төгрөг өгөхөөс 1,109,555.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон	
3	Орон нутгийн ерөнхий орлогын баримтын бүрдүүлэлт	Санхүүжилтын эрхийн баталгааны дагуу санхүүжилт олгосон	
4	Төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг нэгтгэлийн программ болон байгууллагын мэдээтэй тулган шалгах	Төсөвт байгууллагын төсвийн гүйцэтгэлийн сарын мэдээг үнэн зөв гаргасан.	

5	Нэмэлт төсвийн эрх нээсэн холбогдох материал тулган шалгах	ЗДТГ-н Нэмэлт төсвийн эрхийг Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журмын НТ-32 маягтын дагуу зарцуулах эрхийг нээлгээгүй.	Шинэчлэгдсэн маягтын дагуу нэмэлт санхүүжилтийн зарцуулах эрхийн хүсэлтийг өөрчлөж, тамга тэмдэгээр баталгаажуулах.
6	Төсөвт байгууллагуудын хувийн хэргийн бүрдэлт	Төрийн сангийн үйл ажиллагааны 444-р журмын дагуу хувийн хэргийн бүрдүүлэлтийг бүрдүүлсэн байна.	-
7	Цаасан суурьт гарын үсгийн баталгааны маягтыг эрхийн бүртгэлийн сан систем дэх баримт бичиг болон дансны тохиргоотой тулгах	Цаасан суурьт гарын үсгийн баталгааны маягтыг эрхийн бүртгэлийн сан систем дэх баримт бичиг болон дансны тохиргоотой таарч байна.	-
8	Арилжааны банк дахь бэлэн мөнгөний дансанд хяналт тавьж шаардлагагүй дансыг хаалгах	ЗДТГ, Соёлын төвийн байгууллагууд арилжааны банкны данс ашиглаж байна.	-
9	Цахим архивыг журамд заасан хугацаанд, И хуулга системийн дансны хуулгатай тааруулж архив үүсгэсэн байдал	Төрийн сан нь өдөр тутмын төлбөрийн баримтыг тухайн өдрийн зарлагын гүйлгээний баримттай тулгаж цахим архив үүсгэсэн боловч журамд заасан хугацаа болох дараа ажлын өдөрт нь архивлаагүй.	Журамд заасан хугацаанд цахим архив үүсгэж хэвших.
		Цахим гүйлгээг гаргахдаа анхан шатны баримтын иж бүрдлийг бүрэн хангаж ажиллаж байна.	-

10	Төрийн сангийн удирдлагын цахим системд хийгдсэн цахим гүйлгээний хяналтыг хэрэгжүүлэх	Цахимаар үүсгэсэн нэхэмжлэхүүд нь бүрэн хаагдаж төлөгдөөгүй бөгөөд үндэ 3ДТГ хэсэгчилсэн төлөлтэй-3, ЕБСургууль үүссэн төлөвтэй-14, баталсан-14, СӨБ хэсэгчилсэн төлөлтэй-1, ЭМТ хэсэгчилсэн төлөвтэй-1, ОНХС хэсэгчилсэн төлөвтэй-1 нэхэмжлэхүүд тус тус төлбөр тооцоо хийгдээгүй байна.	Тус нэхэмжлэхүүдийг нягтлан бодогч нараар хянуулж төлбөр төлөх, шаардлагагүй нэхэмжлэхүүдийг цуцлуулах, өр үүсээд байгаа байгууллагуудад өрийг барагдуулах талаар шаардлага тавих
11	Хориглосон орлого бууруулах гүйлгээний хяналт	Хориглосон орлого бууруулах гүйлгээ гаргаагүй байна.	
12	Тухайн жилийн хүчингүй болсон гарын үсгийн баталгааг холбогдох баримтын хамт цаасан хэлбэрээр архивын нэгж үүсгэх	Хүчингүй болсон гарын үсгийн баталгааг холбогдох баримтын хамт архивлах.	Хүчингүй болсон баримт бичгийг цаасан болон цахим архив үүсгэж хэвших
13	Шилэн дансны хэрэгжилт	Сумын ЕБСургуулийн 7 мэдээлэл хугацаа хоцроосон, Хүүхдийн цэцэрлэгийн 1 мэдээлэл, ЭМТөв 1 мэдээлэл, 3ДТГ-ын 1, Соёлын төвийн 2 мэдээлээгүй	Шилэн дансны мэдээллийг цаг тухайд нь үнэн зөв мэдээлж байх
14	Аудитын зөвлөмжийн хэрэгжилт, зөвлөмжийн дагуу хийж буй ажил	Аудитын зөвлөмжийг хэрэгжүүлсэн байна	
15	Нягтлан бодох бүртгэл, анхан шатны баримт бүрдүүлэлт	1-6 сарын санхүүгийн баримт нь Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба шалгаж зөвлөж өгсөн боловч зөвлөмжийн хэрэгжилт хангаж ажиллах, жолоочийн тооцоо бодоогүй	Жолоочийн тооцоо бодох, анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж гарын үсгээр баталгаажуулж байх, төлбөрийн хүсэлтийг сардаа багтаан хэвлэж баримтжуулж хэвших

16	Өр, авлага барагдуулалтын талаар хэрэгжүүлж буй ажил	Байгаль хамгаалах сангийн 24 байгууллагын 32.8 сая. төг-ийн өглөг, Мал хамгаалах сан 4.6 сая төгрөгийн авлага, хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтрэлттэй 10 хүний 59.5 сая төгрөгийн авлагатай	Тухай ондоо багтааж авлага өглөг барагдуулах ажлыг эрчимжүүлэх
17	Цалин тогтоомж, Төрийн албаны Хүний нөөцийн удирдлагын нэгдсэн системийн хяналт /ХНУМТЦС-д нэвтэрч байгаа албан тушаалтан нууцын баталгаатай, гэрээтэй эсэх/	ИТХ, ЗДТГ-ын ХНУМТЦС-д тамгын газрын дарга, ИТХ-ын нарийн бичгийн дарга нууцын эрх авч мэдээллийг шинэчилдэг	Төсвийн шууд захирагч нар тус системд нэвтэрч мэдээллийг шинэчлэх нь зөв эсэхийг аймгийн ТАСЗ-өөс тодруулах
18	Мал хамгаалах сан /хандив тусламж зарцуулалт/	Бараа материалын зарлагын баримт ирсэн хандивыг орлогот авсан анхан шатны баримт ирээгүй өвс тэжээлийг орлогот аваагүй	Хандивын материалыг Аймгийн ЗДТГ-тай тооцоо нийлж орлогот авч, зарцуулалтын тайланг хавсаргах

Зөвлөмжийг төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлж 2024 оны 09 сарын 25-ны дотор Аймгийн Санхүү төрийн сангийн хэлтэст хүргүүлнэ.

Дотоод хяналт хийсэн :
Төсвийн ерөнхий нягтлан бодогч
Дотоод хяналт хариуцсан мэргэжилтэн
Төлбөр тооцоо хариуцсан мэргэжилтэн

Санхүүгийн албаны дарга
Нягтлан бодогч

 /С.Адъяасүрэн/
 /Ц.Даваа/
 /М.Янжиндолгор/
 /Д.Баярцэнгэл/
 /Т.Хүдэрчулуун/
 /Б.Энх-Амгалан/

**2024 ОНД ГУРВАНСАЙХАН СУМЫН ТӨРИЙН САНГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХИЙСЭН
ЦАХИМ ДОТООД ХЯНАЛТЫН ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРГЭЖИЛТ**

2024 оны 11 сарын 14

Д/д	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл	Өгсөн зөвлөмж	Зөвлөмжийн хэрэгжилт	Биелэлтийн хувь
1	Нэмэлт төсвийн эрх нээсэн холбогдох материал тулган шалгах	ЗДТГ-н Нэмэлт төсвийн эрхийг Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журмын НТ-32 маягтын дагуу зарцуулах эрхийг нээлгээгүй.	Шинэчлэгдсэн маягтын дагуу нэмэлт санхүүжилтийн зарцуулах эрхийн хүсэлтийг өөрчилж, тамга тэмдэгээр баталгаажуулах.	Журмын дагуу эрхийн хүсэлтийн маягыг шинэчилсэн.	100
2	Цахим архивыг заасан журамд, И хуулга хугацаанд, И хуулга системийн дансны хуулгатай тааруулж архив үүсгэсэн байдал	Төрийн сан нь өдөр тутмын төлбөрийн баримтыг тухайн өдрийн зарлагын гүйлгээний баримттай тулгаж цахим архив үүсгэсэн боловч журамд заасан хугацаа болох дараа ажлын өдөрт нь архивлаагүй.	Журамд заасан хугацаанд цахим архив үүсгэж хэвших.	Цахим архивыг журамд заасны дагуу дараа ажлын өдөрт нь архивлаж хэвшсэн.	100
3	Төрийн сангийн удирдлагын цахим системд хийгдсэн цахим гүйлгээний хяналтыг хэрэгжүүлэх	Цахим гүйлгээг гаргахдаа анхан шатны баримтын иж бүрдлийг бүрэн хангаж ажиллаж байна. Цахимаар үүсгэсэн нэхэмжлэхүүд нь бүрэн хаагдаж төлөгдөөгүй бөгөөд үүнд ЗДТГ хэсэгчилсэн төлөлтэй-3, ЕБСургууль үүссэн төлөлтэй-14, баталсан-14, СӨБ хэсэгчилсэн төлөлтэй-1, ЭМТ хэсэгчилсэн төлөлтэй-1,	Тус нэхэмжлэхүүдийг нягтлан бодогч нараар хянуулж төлбөр телех, шаардлагагүй нэхэмжлэхүүдийг цуцлуулах, өр үүсээд байгаа	Хэсэгчлэн төлөлтэй нэхэмжлэхийг бүрэн төлж барагдуулсан	100

4	Тухайн жилийн хүчингүй гарын баталгааг баримтын цахим болон цаасан хэлбэрээр нэгж үүсгэх	ОНХС хэсэгчилсэн төлөвтэй-1 нэхэмжлэхүүд тус тус телбөр тооцоо хийгдээгүй байна. Хүчингүй болсон гарын үсгийн баталгааг холбогдох баримтын хамт цаасан болон цаасан баримтын хамт архивын нэгж үүсгэх	байгууллагуудад өрийг барагдуулах талаар шаардлага тавих Хүчингүй болсон баримт бичгийг цаасан болон цахим архив үүсгэж хэвших	Төрийн сангийн төлөгчийн гэрчилгээ/Татвар хуулийн этгээд, этгээдийн байгууллага архивын нэгж үдсэн татвар төлөгч хуулийн этгээд, эрхгүй гэсэн/-г болгон	100
5	Шилэн дансны хэрэгжилт	Сумын ЕБСургуулийн мэдээлэл хугацаа хоцроосон, Хүүхдийн цэцэрлэгийн мэдээлэл, ЭМТөв 1 мэдээлэл, ЗДТГ-ын 1, Соёлын төвийн 2 мэдээлээгүй 7 1	Шилэн дансны мэдээллийг цаг тухайд нь үнэн зөв мэдээлж байх	Шилэн дансанд оруулаагүй хугацаа хоцорсон мэдээллийг нөхөж оруулсан. Үүнд ЕБСургууль -Дараа жилийн төсвийн төсөл, Хүүхдийн цэцэрлэг - Дараа жилийн төсвийн төсөл, ЭМТөв-Дараа жилийн төсвийн төсөл, ЗДТГ-Дараа жилийн төсвийн төсөл, Соёлын төв- Дараа жилийн төсвийн төсөл, Аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлангуудын нөхөж оруулсан.	100
6	Нягтлан бодох анхан шатны бүртгэл, баримт бүрдүүлэлт	1-6 сарын санхүүгийн баримт нь Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба шалгаж зөвлөж өгсөн боловч зөвлөмжийн	Жолоочийн тооцоо бодох, анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж гарын үсгээр	Жолоочийн тооцоо бодож, анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж гарын үсгээр	

		хэрэгжилт хангаж ажиллах, жолоочийн тооцоо бодоогүй	баталгаажуулж байх, төлбөрийн хүсэлтийг сардаа багтаан хэвлэж баримтжуулж хэвших	баталгаажуулан ажиллаж байна Төлбөрийн хүсэлтийг сардаа багтаан хэвлэж хэвшсэн	100
7	Өр, авлага барагдуулалтын талаар хэрэгжүүлж буй ажил	Байгаль хамгаалах сангийн 24 байгууллагын 32.8 сая. төг-ийн өглөг, Мал хамгаалах сан 4.6 сая төгрөгийн авлага, хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтрэлттэй 10 хүний 59.5 сая төгрөгийн авлагатай	Тухай ондоо багтааж авлага өглөг барагдуулах ажлыг эрчимжүүлэх	Байгаль хамгаалах сангийн барьцаа хөрөнгийн өглөгийг холбогдох уул уурхайн компаниудтай холбогдон, нөхөн сэргээлтийн тайлан, холбогдох материалыг бүрдүүлэн авч өглөг барагдуулж ажиллах талаар байгаль орчин хариуцсан мэргэжилтэнд чиглэл өгсөн. Авлагын холбогдогч этгээдэд авлага барагдуулах тухай мэдэгдлийг албан бичгээр хүргүүлсэн.	90
8	Цалин тогтоомж, Төрийн албаны нөөцийн Хүний нэгдсэн удирдлагын хяналт системийн үндсэн /ХНУМТЦС-д нэвтэрч байгаа албан тушаалтан нууцын баталгаатай, гэрээтэй эсэх/	ИТХ, ЗДТГ-ын ХНУМТЦС-д тамгын газрын дарга, ИТХ-ын нарийн бичгийн дарга нууцын эрх авч мэдээллийг шинэчилдэг	Төсвийн шууд захирагч нар тус системд нэвтэрч мэдээллийг шинэчлэх нь зөв эсэхийг аймгийн ТАСЗ-өөс тодруулах	Төрийн албаны салбар зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга Э.Одончимэг-тэй холбогдож тодруулсан. Төсвийн шууд захирагч нар нууцын баталгаа гаргаж ажиллана гэсэн чиглэл өгсөн.	95

9	Мал хамгаалах сан /хандив тусламж зарцуулалт/	Бараа материалын зарлагын баримт ирсэн хандивыг орлогот авсан анхан шатны баримт ирээгүй өвс тэжээлийг орлогот аваагүй	Хандивын материалыг Аймгийн ЗДТГ-тай тооцоо нийлж орлогот авах	Аймгийн Тамгын газартай тооцоо нийлсэн. Аймгийн ЗДТГ-аас Өвс 400 боодол, тэжээл 100 шуудай хандив хуваарилагдсан боловч манай сум аваагүй.	100
---	---	--	--	--	-----

Санхүүгийн албаны дарга
Нягтлан бодогч

Д. Баярцэнгэл/
Л. Хүдэрчулуун/
Б. Энх-Амгалан/

